

25. Anekdotai praskaidrina kasdienybę

Perskaitykite tekstą „Šmaikštūs anekdotai praskaidrina kasdienybę“ ir pasakykite:

- Ką manote apie anekdotus?
- Kokių anekdotų, Jūsų nuomone, nederėtų pasakoti nepažįstamų žmonių kompanijoje?
- Ką nauja sužinojote iš šio teksto?
- Paaiškinkite, kaip suprantate sovietinių laikų anekdotą:

Neoficialioje aplinkoje vienas užsienio šalies vadovas klausia Brežnevo, kokie jo pomėgiai. „Anekdotus kolekcionuoju“, – atsako Brežnevas. „O, įdomu! Ir kaip sekasi?“ – pasiteirauja svečias. „Jau trečią kalėjimą baigiu pripildyti“.

Šmaikštūs anekdotai praskaidrina kasdienybę

Tikriausiai nėra nė vieno žmogaus, kuris bent kartais nebandytų kitiems papasakoti šmaikštaus, sąmojingo anekdotą apie vyrų ir moterų trūkumus, plaukų spalvą, politiką...

O kaip visi kvatojamės, kai anekdotų pasakotojas ar humoro vakaro vedėjas rimtu veidu ima pasakoti neįtikėtinas, bet be galo juokingas istorijas. Klausytojai prapliumpa nesutramdomu juoku, kai išgirsta pasakojimus apie praktišką ir itin taupų suvalkietį, lėtą žemaitį ar atlapaširdį aukštaitį...

Anekdotus žmonės pasakojo jau gilioje senovėje. Graikijoje anekdotais buvo vadinami trumpi pasakojimai apie istorinio asmens gyvenimo įvyki.

Lietuvoje, ko gero ir visoje Europoje, žmonės ilgus ir tamsius vakarus prie balanos ar žvakės šviesos pajvairindavo juokų pasakomis. Tautosakininkai teigia, kad iš šių pasakų ir kilo anekdotai - trumpi, juokingi, pašiepiantys, turintys efektingą ir netikėtą pabaigą pasakojimai. Senojoje lietuvių raštijoje pirmieji anekdotai užfiksuoti XVI a. Jono Lasickio ir Motiejaus Strijkovskio veikaluose.

Lietuviški anekdotai buvo apie kasdieninį žmonių gyvenimą – įvairias negandas, pono ir baudžiauninko, šeimininko ir samdinio santykius. Dažniausiai buvo tyčiojama iš ponų kvailumo, pasipūtimo, gobšumo. Anekdotų kūrėjai ir pasakotojai tarsi stengėsi kasdienybės sunkumus įveikti ar praskaidrinti juoku.

XX a., kai Lietuva neteko nepriklausomybės, anekdotai tapo savotišku ginklu ir pasipriešinimo įrankiu. Paplito politiniai anekdotai. Sovietų valdžia visais įmanomais būdais stengėsi apriboti anekdotų temas bei jas cenzūruoti. Už politinių anekdotų pasakojimą grėsė ilga ir sunki tremtis į Sibirą.

Tačiau bausmės žmonių nesustabdė. Pasklido anekdotai apie Stalino pypkę, komunizmą, Lenino kvailumą, Petių ir Čepajavą. Tokiu būdu buvo išsakomas nepasitenkinimas valdžia ir komunistine santvarka.

Dabar kiekvienas, kuris nori juoku išblaškyti liūdesį, anekdotų pasiieško internete, pasižiūri humoristinę televizijos laidą ar tiesiog draugų kompanijoje surengia šmaikščių pasakojimų varžytuves.

www.salve.lt